

Ranizowskie

Wieści

Nr 9 (43)
Wrzesień 2000
Cena 1,20 zł.
ISSN 1509-6025

Żniwny wieniec

*Z dojrzałych kłosów
ręce dziewcząt
uplotły żniwny wieniec.*

*Bierz, gospodarzu,
Symbol dobrych plonów
i dożynkowej uciechy.*

*Owies w wieńcu
pomnoży twój dobytek,
zasuszony kwiat
serce rozweseli.*

*Niechaj co roku
dożynkowy wieniec
obfite kończy zbiory.*

Hanna Filas-Gutkowska

*"Zegnamy się z państwem, śpiewanie kończymy,
i na drugi roczek do siebie prosimy..." - śpiewały dziewczęta
z Porq̄b Wolskich na Gminnych Dożynkach w Mazurach.*

W NUMERZE: *DOŻYŃKI GMINNE W MAZURACH I POWIATOWE W CMOLASIE* *Z PRAC
RADY GMINY* *GMINNE ZAWODY STRAŻACKIE* *VAT W ROLNICTWIE* *OSIĄGNIĘCIA
MAŁEJ SZKOŁY* *SPRZĄTANIE ŚWIATA W ZIELONCE* *O PILNOWANIU SKÓRY PO
ŚMIERCI - OPOWIADANIE LUDOWE* *ZALECENIA ROLNICZE* *KALENDARZ
BIODYNAMICZNY* *OGŁOSZENIA* *SPORT* *PRZYSŁOWIA I PROGNOZY*

Z PRAC RADY GMINY

XXV sesja Rady Gminy

Dnia 29 sierpnia 2000 r. o godz. 16 zebrali się radni Rady Gminy w Raniżowie na XXV sesji. Na początku obrad radni zapoznali się z bieżącą działalnością Zarządu Gminy, którą przedstawił wójt Henryk Bajek. W miesiącu sierpniu zajmował się następującymi zagadnieniami:

- organizacją dowozu uczniów do szkół na terenie gminy,
- rozważał możliwość wykonania kotłowni gazowej w budynku Lecznicy w Raniżowie,
- zapoznał się z postępowaniem robót modernizacyjnych w budynku hotelu w Raniżowie,
- przygotował projekty regulaminów dodatkowych wynagrodzeń dla nauczycieli,
- przygotował sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za I półrocze,
- rozważył sposoby zabezpieczenia obiektu oczyszczalni ścieków,
- podjął decyzję o dalszej realizacji budowy kanalizacji sanitarnej w Raniżowie,
- zapoznał się z zaawansowaniem robót na obiektach szkolnych i przedszkolnych oraz przygotowaniem ich do nowego roku szkolnego.

W zakresie inwestycji i remontów na terenie gminy realizowano w wyżej wymienionym okresie:

- prace przy wykonywaniu przyłączy kanalizacyjnych w Raniżowie,
- rozbudowę Szkoły Podstawowej w Staniszewskim,
- prace remontowe i malarskie w Gimnazjum w Raniżowie,
- wymianę okien i drzwi oraz malowanie w Szkole Podstawowej w Zielonce,
- elewację zewnętrzną na budynku Szkoły Podstawowej w Porębach Wolskich,
- wymianę pokrycia dachowego Przedszkola w Woli Raniżowskiej,
- prace wykończeniowe i adaptacyjne pomieszczeń OSP w Staniszewskim,
- kontynuowano budowę chodnika w Zielonce,
- remonty dróg gminnych tłuczniem oraz tłuczniową mieszanką sortowaną,

- wbudowano masę asfaltową w ilości 5 t w drogi gminne,
- gruntowny remont drogi gminnej do stadionu w Raniżowie,
- oświetlenie uliczne za Szkołą w Woli Raniżowskiej.

Następnie wójt przedstawił sprawozdanie z realizacji budżetu gminy za I półrocze 2000 r. Wykonano dochody w wysokości 3.958.438 zł. co stanowi 53,35% oraz wydatki w wysokości 4.310.219 zł. co stanowi 54,60%. Planowany deficyt budżetu na 2000 rok stanowi kwotę 475.000 zł. Na koniec czerwca wystąpił deficyt w wysokości 351.781 zł.

Po tym Rada podjęła kilka uchwał w sprawie zmian w budżecie gminy.

XXVI sesja Rady Gminy

W dniu 6 września 2000 r. od godz. 16 na XXVI sesji obradowała Rada Gminy w Raniżowie. Porządek obrad przewidywał podjęcie uchwał w sprawach:

- a) zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego realizacji projektu "poprawy atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej terenów dorzecza Łęgu i Przyrwy poprzez budowę kanalizacji,
- b) ustalenia regulaminów określających wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego, funkcyjnego, wiejskiego i wypłacania dodatku za wyслугę lat, za warunki pracy, wynagradzania za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, przyznawania nagród ze specjalnego funduszu nagród a także wysokości szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego,
- c) zmian w budżecie gminy.

Odnośnie punktu "a", czyli zawarcia porozumienia, Rada Gminy przegłosowała tę uchwałę. Oznacza ona podpisanie przez Zarząd Gminy z gminami powiatu kolbuszowskiego porozumienia na realizację zadania o wartości 3.920 tys. EURO, w tym wartość zadania w gminie Raniżów wynosić będzie 730 tys. EURO z możliwością dotacji z Unii Europejskiej w wysokości 50% w ramach programu PHARE 2001. Koordynatorem zadania będzie gmina Cmolas. Celem tego porozumienia będzie budowa kanalizacji sanitarnej w poszczególnych gminach powiatu kolbuszowskiego, mającej na celu poprawę czystości wód i środowiska naturalnego, a tym samym poprawę atrakcyjności tych terenów.

Następnie radni podeszli do tematu określonego w punkcie "b", tj. ustalenia regulaminów wynagradzania dla nauczycieli. Temat bardzo szeroki i rodzący duże skutki finansowe, bowiem tylko część środków zapewnią MEN, reszta spada na budżet gminy. Skutki podwyżek dla nauczycieli wyniosą w naszej gminie około 500 tys. zł., na które nie ma pokrycia, bowiem budżet został uchwalony w marcu br. Więc i dyskusja była długa. Nie chcąc pochopnie podejmować uchwały niosącej za sobą takie efekty, sprawę oddalono na następną sesję celem jej dokładnego przeanalizowania i przedstawienia przez Zarząd skutków finansowych i rozważania, ile można pozyskać środków z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Z kolei Rada podjęła uchwałę w sprawie zmian w budżecie gminy. Wprowadza ona do dochodów kwotę 295.712 zł. otrzymaną staraniem Zarządu Gminy z budżetu Wojewody Podkarpackiego z przeznaczeniem na budowę gminnej oczyszczalni ścieków.

Stanisław Samojedny

Rozbudowa zaplecza socjalnego przy Szkole Podstawowej w Staniszewskim.

Dożynki Gminne w Mazurach

Tradycją w naszej gminie od kilku już lat jest to, że pierwsza niedziela września staje się świętem dziękczynienia wszystkich rolników za plony uzyskane w trudnej, rolniczej pracy. Jest świętem rolników, pracowników zakładów i instytucji związanych z rolnictwem.

W bieżącym roku przypadło to w dniu 3 września 2000 r. we wsi Mazury - miejscowości liczącej około 200 gospodarstw, zarządzanej przez najstarszego stażem sołtysa **Ludwika Korzennego**. On to (wraz z Radą Sołecką) podjął się tego trudnego zadania przygotowania uroczystości dożynkowej i przyjęcia wielu znakomitych gości.

O godz. 14⁰⁰ w kościele parafialnym pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Mazurach na uroczystej Mszy św. zebrali się mieszkańcy Mazurów i okolicznych miejscowości. Ale pierwszą parą byli starostowie tegorocznych Dożynek Gminnych 2000: pani **Kazimiera Skomro** z **Korczowisk** i pan **Jan Bełz** - właściciel Zakładu Drzewnego "LAS-POL" w Mazurach-Zmysłowie zatrudniającego 35 pracowników z gmin Raniżów i Sokołów, w poprzednich latach kierownik Zakładu Rolnego "Igloopol" w Trzebości, właściciel ponad 6 ha gospodarstwa rolnego w Nienadówce. Oni to właśnie przynieśli przed Ołtarz Pański chleb upieczony z tegorocznych zbiorów. Następnym przed ołtarzem były wieńczar-

Kapela Władysława Pogody uświetniła uroczystość dożynek.

ki z poszczególnych miejscowości gminy Raniżów, które przyniosły wspaniałe wieńce wykonane z kłosów i ziaren zbóż. Dary ofiarne na ołtarz: chleb, wino i owoce złożyli członkowie zespołu "Mazuranie". Mszę św. koncelebrowali proboszczowie z parafii wchodzących w skład gminy: ks. **Henryk Smaróń** - proboszcz raniżowski, ks. **Eugeniusz Worsa** - proboszcz wolski i gospodarz ks. **Wiesław Dopart** - proboszcz mazurski, który na zakończenie poświęcił chleb i wieńce oraz zaprosił wszystkich przybyłych do remizy "aby dogodzić nie tylko duszy ale i ciału".

Dalsza część uroczystości dożynkowych odbyła się na placu przed remizą OSP w Mazurach, gdzie cały korowód

cd. na str. 4

Wójt Henryk Bajek ze wzniesieniem przyjmuje chleb z rąk starostów tegorocznych dożynek.

Starostowie Gminnych Dożynek 2000 - Jan Bełz i Kazimiera Skomro częstują chlebem zaproszonych gości i rolników obecnych na uroczystości.

cd. ze str. 3

wraz z zaproszonymi gośćmi przyprowadziła w rytmach marszowych kapela ludowa Władysława Pogody z Kolbuszowej. Na przygotowanej estradzie na wstępie w kilku przyspiewkach powitał wszystkich zespół obrzędowy "Mazurzanie". Następnie odbyła się tradycyjna ceremonia przekazania chleba przez starostów dożynek na ręce gospodarza gminy - wójta Henryka Bajka. Ten przyjmując z wdzięcznością bochen chleba zapewnił, że dołoży wszelkich starań, aby był uczciwie dzielony tak, aby go nikomu nie zabrakło.

Po tej uroczystej chwili na estradę weszła kapela Władysława Pogody, która "gra od początku świata, aby wam przypomnieć te młode lata...". Gorące rytmy wprawiły zaproszonych gości i licznie przybyłych rolników w atmosferę święta. W tym czasie starostowie podzielili chleb i poczęstowali nim zebranych, zarówno gości jak i publiczność. Członkowie z zespołu "Mazurzan" przygotowali również poczęstunek z tradycyjnej potrawy lasowiackiej - chleba upieczonego na trzonie posmarowanego smalcem ze skwarkami i cebulą.

Gdy już wszyscy wprawili się w świąteczny nastrój, oficjalnego otwarcia imprezy dokonał wójt Henryk Bajek. Powitał na wstępie starostów tegorocznych dożynek, zaproszonych gości, wieńczarki z zespołów wieńcowych, sponsorów. Wśród zaproszonych gości był również Wojewoda Podkarpacki, ale z powodu licznych obowiązków nie mógł przybyć na nasze dożynki. Przysłał list okolicznościowy, który w jego imieniu odczytał wójt. Wyraził w nim szacunek i wdzięczność dla rolniczej pracy, zauważył trudną sytuację na wsi. W dalszej części swego

Widowisko słowno - muzyczne w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej z Mazurów.

wystąpienia wójt stwierdził, że wiele gospodarstw w naszej gminie funkcjonuje dzięki finansowaniu w nie dochodów ze źródeł pozarolniczych, a niejednokrotnie dzięki uzyskanym rentom i emeryturom rolniczym starszych członków rodzin. Kryzys w rolnictwie pogłębiają spadek cen produktów rolnych, brak rynku zbytu i niekorzystne ustawodawstwo. Pomimo tych trudności w naszej gminie dzięki zaangażowaniu mieszkańców udało się w roku ubiegłym i bieżącym wykonać kilka inwestycji poprawiających sytuację wsi: kanalizację w Ranizowie dla około 300 gospodarstw, gminną oczyszczalnię ścieków, doprowadzono sieć wodociagową do przysiółka Zmysłów w Mazurach dzięki dużemu wkła-

"Nasza wioska ładna, choć są dziury w płocie, w naszych Korczowiskach duże bezrobocie..."

"A ta młodzież z Posuch wójtowi dziękuje, bo przy oświetleniu po nocach randkuje..."

*"Chłopcy z innych wiosek to nas krytykują,
ale potem z Woli żony poszukują..."*

*"A w tym naszym wianku zboże i kasztany
na ręce sołtysa dzisiaj go składamy..." - Staniszewskie*

dowi finansowemu firmy "Las-Pol" i obecnego starosty Jana Bełza. Zakończono budowę gazociągu w Woli Raniżowskiej. Wymienił jeszcze wiele pomniejszych inwestycji, które poprawiają sytuację wsi i zmniejszają dystans dzielący je od miasta.

Po tym wytańczyły dzieci ze Szkoły Podstawowej w Mazurach z przedstawieniem słowno-muzycznym o tematyce dożynkowej i patriotycznej. Od lat wiadomym jest, że Szkoła ta jest mocno związana ze swoją wsią, kładzie się w niej nacisk na podtrzymywanie tradycji. Stąd też uczniowi widać na każdej uroczystości odbywającej się w tej miejscowości.

Po tym rozpoczął się korowód wieńcowy. Zespoły prezentowały na estradzie swe wieńce oraz je ośpiewywały. Jako pierwsze wystąpiły wieńczarki z Korczowisk. Przy akompaniamencie akordeonu wyśpiewywały same ciepłe słowa pod adresem wójty, sołtysa, starościny. Trochę wytknęły władzom duże bezrobocie, które jest w ich wiosce. Wieńce dożynkowe przekazały na ręce starościny Kazimierzy Skomro. Następnie młode dziewczęta z Posuch ośpiewywały swój wieńiec. Były pozytywne pod adresem wójty za wykonane oświetlenie, były negatywy na niedokończoną drogę i brak rozbudowy szkoły pod adresem sołtysa, radnego i samych mieszkańców wsi. Dostało się też miejscowym strażakom ale i zostali pochwaleni za zajęcie 4. miejsca w zawodach. Wieńce upleciony z tegorocznych kłosów przekazały przewodniczącemu Rady Gminy w Raniżowie Marianowi Indykowi. Po tym dla rozluźnienia atmosfery, gdyż zazwyczaj od każdego zespołu "coś" się dostaje władzom i gościom, wystąpiła ponownie kapela Władysława Pogody. Po kilku utworach pożegnała się z publicznością a na estradę weszła grupa wieńcowa z Porąb Wojskich. W towarzystwie akordeonisty ośpiewywały swój wieńiec, przy okazji chłopców z okolicznych wsi. Symbol żniw z obrazem nawiązującym do uroczystości intronizacji Chrystusa Króla odbytej w raniżowskiej parafii wręczyły dyrektorze Szkoły Podstawowej w Porąbach Wojskich Danucie Chudzik. Z kolei wieńczareczki z Zielonki walory swej miejscowości przekazały w kilku zwrotkach a wieńiec przekazały w ręce sekretarza gminy Jana Niemczyka. Po nich wystąpiły dziewczęta z Woli Raniżowskiej. Energicznie i trafnie, choć czasem uszczypliwie ośpiewywały sąsiednie miejscowości. Dostało się trochę i wójtowi ale

cd. na str. 6

*"A w naszej wiosce chodniczek już mamy,
tak jak ludzie z miasta, nie jak ze wsi chamy..." - Zielonka*

cd. ze str. 5

wieniec przekazały na jego ręce. Następnie weszły panie z zespołu ze Staniszewskiego. Wieniec przekazały na ręce sołtysa wsi Eugeniusza Deca. Jako ostatni wystąpili gospodarze tegorocznych dożynek - zespół obrzędowy "Mazurzenie". Przedstawili "okrężne w Mazurach" uaktualnione o kilka zwrotek o gradobiciu, które szczególnie dotknęło właśnie tę miejscowość. Wyjawili też stary sposób na uniknięcie tego nieszczęścia. Otóż trzeba w dniu 1 czerwca posadzić żyto do skrzynek, które stać będzie koło ołtarza w kościele. Należy go podlewać i pielęgnować, nawet gdy uschnie. Tak dawniej robił kościelny w Raniżowie i to ponoć chroniło od gradu. Zespół przygotował dwa wieńce: jeden przekazał na ręce starosty Dożynek Gminnych Jana Bełza, drugi wicestaroście powiatu kolbuszowskiego Jerzemu Wilkowi.

Przez cały czas prezentacji trwał konkurs na najładniejszy wieniec dożynekowy. Publiczność oceniała i swój głos oddawała na specjalnie przygotowanych karteczkach. Ogółem w konkursie wzięło udział 172 osoby, z czego 49 zagłosowało na wieniec z Korczowisk i to on zdobył I miejsce. Zespół wieńcowy dostał w nagrodę od organizatorów kosz owoców, a spośród głosujących w ten sposób wylosowano 10 nagród - kasetę wideo z uroczystości intronizacji i 9 sadzonek iglaków.

Również można było wziąć udział w konkursie wiedzy rolniczej. Dla 74 osób, które zechciały oddać odpowiedzi, 20 pytań testowych o tematyce wsi i rolnictwa nie stanowiło większego problemu. Ich kartki wzięły udział w losowaniu nagród - sadzonek iglaków.

Czego się nie wiedziało, można było zobaczyć lub wyczytać na wystawie płodów rolnych przygotowanych przez panią Krystynę Kościółek z Terenowego Ośrodka Doradztwa Rolniczego przy współudziale pracowników GOKSiR. Nowe odmiany zbóż, ziemniaków, warzyw, truskawek, zióła i kwiaty oraz owoce z przydomowych ogródków - wszystko to zgromadzone było w pomieszczeniu remizy, które udostępnił strażacy z miejscowej jednostki OSP.

Osobną atrakcją była wystawa fotograficzna "Panorama Gminy", która w kilkudziesięciu kadrach ujmowała wizerunek gminy Raniżów - inwestycje, imprezy, atrakcje turystyczne. Autorem zdjęć był dyrektor GOKSiR w Raniżowie Stanisław Samojedny.

Po ośpiwaniu wieńców i rozstrzygnięciu konkursów dla wszystkich odbyła się zabawa taneczna, na której wstęp był wolny. Dla zaproszonych gości Rada Sołecka przygotowała tradycyjny poczęstunek. Wspaniale udekorowana sala motywami żniwnymi wykonanymi przez Bernardę Popek oraz wystawa historyczna "Naszych ojców droga do chleba" opracowana przez Benedykta Popka, wywarły na gościach duże wrażenie. Ekspozycje dziadków ale jeszcze pamiętane i czasem do niedawna wykorzystywane, pokazywały jak wyglądała praca nad pozyskaniem ziarna i dalsza droga do wypieku chleba.

Bogactwo artystyczne i widowiskowe Dożynek Gminnych 2000 możliwe było między innymi dzięki nieodzownym w naszych czasach sponsorom, którymi byli:

- ▶ Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "STAND" w Trzebowniku - wykonawca kanalizacji sanitarnej w Raniżowie,
- ▶ Zakład Produkcji Drzewnej "LAS-POL" w Mazurach-Zmysłowie,
- ▶ Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Raniżowie,
- ▶ Spółdzielnia Usług Rolniczych w Raniżowie,
- ▶ Zakład Mięsy "SMAK-EKO" z Górna,
- ▶ Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kolbuszowej,
- ▶ Handlowo-Produkcyjna Spółdzielnia Pracy "Samopomoc Chłopska-Pług" w Kolbuszowej,
- ▶ Skup i Ubój Żywca Mieczysław Tylutki z Raniżowa,
- ▶ Skup i Ubój Zwierząt Rzeźnych Maria Soja z Woli Raniżowskiej,
- ▶ Zakład Mięsy "Małopolska" z Sokołowa Małopolskiego.

A właściwym wykorzystaniem pozyskanych środków zajęli się organizatorzy tegorocznego święta plonów: Sołtys wsi Mazury Ludwik Korzenny wraz z Radą Sołecką, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniżowie, Terenowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Raniżowie.

Stanisław Samojedny

"A teraz jak każde obyczaj nasz stary do starosty pójdziem ustawieni w pary..." - Mazury

Wystawa płodów rolnych cieszyła się dużym zainteresowaniem rolników.

Żywa roślina w domowym ogródku będzie przez wiele lat przypominać dożynki w Mazurach. (na zdjęciu p. Elżbieta Konefał z Raniżowa).

Dożynki Powiatowe - Cmolas 2000

"Bez przyjęcia Słowa i bez nawrócenia nie może być prawdziwego roku łaski, roku miłosierdzia, ani roku jubileuszowego".

Jan Paweł II, I.M.

Jubileusz roku 2000 został ogłoszony przez Ojca Świętego Jana Pawła II Bullą „*Incarnationis mysterium*”. Będzie trwał od 24 grudnia 1999 roku do 6 stycznia 2001 roku. Znakiem jego rozpoczęcia było otwarcie przez Papieża Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra w Rzymie. Uroczysta liturgia rozpoczynająca Jubileusz sprawowana będzie w katedrach i świątyniach całego świata. Sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Cmolasie jest jedną ze świątyń, gdzie odprawiają się uroczyste liturgie i gdzie można uzyskać Odpust Jubileuszowy pod pewnymi warunkami.

Spośród wielu uroczystości jubileuszowych w dniu 10 września 2000 roku w Sanktuarium w Cmolasie odbyły się I Powiatowe Dożynki - Jubileusz Rolników. O godz. 14⁰⁰ na mszę św. przybyły delegacje rolników z wieńcami i darami dziękczynnymi z gmin wchodzących w skład powiatu kolbuszowskiego: Kolbuszowej, Raniżowa, Dzikowca, Niwisk, Majdanu Królewskiego oraz Cmolasu.

Gośćmi honorowymi byli parlamentarzyści: posłanka Barbara Frączek i senator Zbigniew Kłeczek, członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl oraz wójtowie poszczególnych gmin. Szczególną oprawę mszy stanowił nasz rodzimy zespół obrzędowy "Mazuranie", który czynnie włączył się w celebrę poprzez czytania, śpiewy, modlitwy wiernych i złożenie darów - owoców pracy rolniczej.

Po zakończeniu liturgii i poświęceniu chleba i wieńców korowód wieńcowy wraz z zaproszonymi gośćmi i licznie przybyłymi rolnikami udał się na plac przed Ośrodkiem Wspierania Przedsiębiorczości, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości. Jej gospodarzem i prowadzącym był wójt gminy Cmolas Eugeniusz Galek. Na wstępie starostwie dożynek wręczyli chleb na ręce starosty kolbuszowskiego Zbigniewa Lenarta oraz innym zaproszonym gościom. Potem odbyła się prezentacja wieńców i obrzędów dożynkowych. Jak zwykle "gwóździem" był występ zespołu "Mazuranie" z "okrężnym w Mazurach". Swoją wieńiec przekazały na ręce starosty Zbigniewa Lenarta oraz drugi dla Stefana Wrzaska - właściciela firmy Cmol-Frut. Wyróżniającymi się zespołami były również zespoły z Huty Komorowskiej, Majdanu Królewskiego, Dzikowca. Występom towarzyszył konkurs na najładniejszy wieńiec. Jury oceniło wszystkie prezentacje i dokonało wyboru: I miejsce otrzymał wieńiec i grupa obrzędowa "Mazuranie". Nagrodą będzie reprezentowanie powiatu kolbuszowskiego na ogólnopolskich "Dożynkach Reymontowskich" w Wierzchosławicach.

Starosta Zbigniew Lenart podzielił chleb "równo i sprawiedliwie" i poczęstował nim publiczność zgromadzoną na powiatowych dożynkach. Natomiast obdarowani musieli "wykupić" swe wieńce od zespołu pod specjalnie przygotowanymi parasolami. Całość imprezy zakończyła wspólna zabawa taneczna na szkolnym boisku.

Stanisław Samojedny

"Napijmy się, jak gospodarz z gospodarzem..." (na zdjęciu: Józef Fila z zespołu "Mazuranie" i starosta Powiatu Zbigniew Lenart.

"Mazuranie" podczas swego występu.

"...Jakże mi pisać wiersza, jaże nie płonąć w podzięce
za światło co się rozszerza, za dar najpiękniejszy za wiedzę"

K. I. Gałczyński "Wiersz o wielkiej wdzięczności"

Czy mała szkoła wiejska

może osiągnąć sukces?

Wybudowana w 1911 r. szkoła od samego początku była dumą i chlubą Mazurzan.

Kiedy w 1924r. przybyli nauczyciele, małżeństwo Kornel i Balbina Monastyrscy z ogromnym zapałem przystąpili nie tylko do pracy dydaktycznej lecz oddali także wielkie zasługi dla rozwoju wsi i wychowania młodego pokolenia w duchu patriotycznym.

W ciągu 90 lat istnienia szkoły starano się pielęgnować i rozwijać jej dobre tradycje oraz dokładać wszelkich starań aby dobrze kształcić i wychowywać dzieci i młodzież.

Także dziś, z perspektywy roku wdrażania reformy oświatowej nie mamy powodów, abyśmy się mieli wstydić efektów swojej pracy. Nasi uczniowie od wielu lat biorą udział w olimpiadach przedmiotowych, konkursach, przeglądach osiągając czołowe miejsca.

W roku szkolnym 1999/2000 uczniowie kl. VIII uczestniczyli w konkursach przedmiotowych z języka polskiego, historii, biologii i plastyki. Dominika Popek została finalistką stopnia wojewódzkiego z wiedzy o plastyce.

W konkursie "Szopka Betlejemka i Atrybuty Kołędnicze" uczniowie kl. V zajęli I miejsce w gminie, a 15 I 2000 r. zdobyli I miejsce na etapie międzyregionalnym w Stalowej Woli.

13 I w "Przeglądzie Teatryków Jasełkowych" w Ranizowie nasi uczniowie zostali wyróżnieni, a 14 I w V edycji "Międzygminnego Konkursu Folkloru Obrzędowego" nasz zespół kołędniczy zdobył w Sokołwie Młp. III miejsce.

W konkursie plastycznym "Alkohol, nikotyna - to Twój wróg" uczennice Alina Kaczor i Dominika Popek zdobyły I miejsce, II miejsce - Barbara Jaworska, III miejsce - Dariusz Jaworski.

W kolejnej edycji konkursu "Poeeci i pisarze dzieciom ..." na etapie gminnym uczeń kl. I Kamil Rzeszutek zdobył I miejsce w kategorii recytacji w I grupie wiekowej, uczennica kl. V Agnieszka

Reprezentantki SP Mazury: Alicja Adamczyk, Ewa Jaworska, Agnieszka Grochala, Monika Dec.

ka Grochala zdobyła II miejsce w II grupie wiekowej. W kategorii prace plastyczne I miejsce zdobyła Dominika Popek.

Agnieszka Grochala powtórzyła swój sukces w konkursie "Pisarze i poeci dzieciom ..." na etapie powiatowym w Kolbuszowej, a 18 V wyróżnienie na finałowym etapie konkursu w Rzeszowie.

W plenerze plastycznym "Wiatraki - 2000" w Kolbuszowej wzięli udział Dominika Popek i Robert Sikora (wyniki jeszcze są nieznane).

W "Festiwalu Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży - FETA 2000" nasi uczniowie uczestniczyli w trzech kategoriach: recytacja, zespoły śpiewacze i prace plastyczne. W I kategorii Ewa Jaworska zdobyła II miejsce, Agnieszka Grochala III miejsce, w II kategorii uczennice kl. VI zdobyły II miejsce a w III kategorii Dominika Popek zajęła II miejsce.

Dużą satysfakcję dla organu prowadzącego szkołę jak i dyrektora a także wszystkich pracowników przyniosło mierzenie jakości pracy szkoły, które zostało przeprowadzone przez starszego Wizytatora Kuratorium Oświaty w Rzeszowie - mgr Andrzeja Fleszara.

Należy wspomnieć, że forma badania była zgodna z wytycznymi ministra, dotyczyła 7 obszarów funkcjonowania szkoły. Prezentując wyniki wizytacji (12 maja 2000 r.) starszy wizytator podziękował przedstawicielom Urzędu Gminy w Ranizowie, rodzicom, nauczycielom i uczniom za bardzo dobrą współpracę i codzienną znuadną pracę, która jednak przynosi efekty i ogromną radość.

Jesteśmy przekonani, że mieszkańcy Mazurów nie wyobrażają sobie naszej wsi bez istnienia szkoły, my zaś dołożymy wszelkich starań aby dobrze kształcić i wychowywać nasze dzieci.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kolbuszowej Jan Wiącek i wicedyrektor LO Jolanta Lenart wręczają nagrody uczestniczkom FETY.

Nauczyciele SP Mazury

Sprzątanie świata

"Sprzątanie świata" to wielka międzynarodowa akcja obejmująca swym zasięgiem ponad 130 państw na całym świecie. Wystartowała w 1993 roku z inicjatywy australijskiego żeglarza Iana Kiernana. Dzisiaj w akcji uczestniczy około 40 milionów wolontariuszy, którym przyświeca wspólny cel, jakim jest powstrzymanie procesu degradacji środowiska. A czynnikiem niezwykle degradującym są odpady zaśmiecające niemal wszystkie zakątki naszej Ziemi. Hasłem tegorocznej akcji jest "segregacja odpadów".

W piątek, 15 września 2000 r., uczniowie Szkoły Podstawowej w Zielonce wspólnie z nauczycielami również włączyli się do tej akcji. Dzieci zaopatrzone w foliowe rękawiczki, worki i wiadra zbierały papier, szkło i plastikowe odpady. Zebrano kilkanaście worków. Sprzątaniu towarzyszyła akcja informacyjno-edukacyjna. Uczniowie dowiedzieli się, że zebrane śmieci będą wykorzystane np. do produkcji ekologicznych opakowań. "Mądre sprzątanie" przynosi korzyści nie tylko w ochronie środowiska naturalnego, ale i w osiąganiu konkretnych zysków finansowych.

"Sprzątanie świata" nie jest jednorazową, jednodniową akcją. Ma pomóc w wyrobieniu postaw i zachowań, które powinny stać się stylem naszego życia.

A. Stopyra

Uczniowie klasy IV i V ze SP z Zielonki, podczas zbierania śmieci.

O pilnowaniu skóry po śmierci

W dawnych czasach zgodnie żyło sobie dwóch sąsiadów. Jeden z nich był człowiekiem uczciwym, a drugi okropnym skąpcem, dusigroszem, oszustem ludzi. Wiedział on dobrze, że źle postępuje i dlatego w przypływie szczerości zwierzył się sąsiadowi, że po jego śmierci mając spółkę z diabłem, przyjdzie on i ściągnie mu skórę z ciała. Prosił zatem sąsiada, że gdy on umrze, aby ten pilnował jego ciała przez sześć dni: trzy dni w domu i trzy dni na cmentarzu.

Nieprawdopodobne, ale do tego doszło. Skąpy sąsiad zmarł. Dobry sąsiad pilnował trzy dni ciała w domu, ale na cmentarzu obawiał się tego robić. Poszedł do księdza po radę. Ksiądz dał mu święconą laskę i kredę. Nakazał mu kredą narysować koło wokół grobu i nie ruszać się z niego. Chłop tak zrobił. W pierwszą noc przyszła o godzinie dwudziestej czwartej świta młodych diabłów. Powstała ogromna wichu-

ra. Zdawało się, że świat się wali. Jednak burza, która trwała z godzinę, ustąpiła i diabły odeszły.

Na drugą noc najstarszy Lucyfer wysłał bardziej doświadczonych diabłów, ale sam jeszcze nie przyjechał. Dopiero na trzecią noc o północy nastąpiła niespotykana, okropna burza. Lucyfer ze swoją świtą przyjechał na ognistym wozie po skórę zmarłego. Odkopali grób i zdarli skórę z nieboszczyka, ale wtedy chłop laską przyciągnął skórę do siebie. Diabły jeszcze poszumiały, ale miejsce to musiały opuścić.

Po ich odejściu chłop zamknął skórę do trumny i pogrzebał nieboszczyka. Dusza - czyli skóra nieboszczyka została uratowana.

Opowiadanie Agnieszki Klecha, lat 52 z domu Soja z Woli Raniżowskiej w 1966 roku. Spisał Władysław Puzio.

VAT w rolnictwie

Podatek VAT jest to podatek od wartości dodanej, nakładany na każdą transakcję sprzedaży w procesie produkcji, dystrybucji i usług. Należy do podatków pośrednich, jego ciężar z założenia jest przenoszony (w cenie sprzedaży) przez podatnika na inne podmioty - odbiorcę, konsumenta końcowego. W Polsce wprowadzony w 1993 roku, jako podatek od towarów i usług.

Od dnia 4 września 2000 r. obowiązują nowe zasady opodatkowania podatkiem od towarów i usług (VAT) w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie.

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym przed dniem 4 września 2000 r. podatnicy działający w sektorach gospodarki (w tym rolnicy) nie musieli dokonywać zgłoszenia rejestracyjnego w podatku VAT, wystawiać faktur VAT, prowadzić ewidencji sprzedaży i zakupów, składać w urzędzie skarbowym deklaracji dla podatku VAT.

Sprzedaż nieprzetworzonych i niskoprotworzonych produktów gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej oraz produktów rybołówstwa była bowiem - w myśl przepisów obowiązujących do dnia 3 września 2000 r. - zwolniona od podatku VAT. Oznaczało to, że np. rolnicy dokonujący sprzedaży pszenicy, ziemniaków, mleka czy też trzody chlewnej nie musieli uwzględniać w kalkulacji ceny tych towarów podatku VAT z tytułu ich sprzedaży.

Konsekwencją takiego rozwiązania był jednak brak możliwości odliczenia przez rolników podatku naliczonego zawartego w cenach towarów i usług nabywanych w celu prowadzenia działalności rolniczej (np. energii elektrycznej, węgla, materiałów budowlanych, olejów opałowych i napędowych).

Nowe rozwiązania wchodzące w życie od 4 września 2000r. umożliwią rolnikom odzyskiwanie podatku płaconego w cenach środków do produkcji rolnej opodatkowanych tym podatkiem.

Do najważniejszych zmian, które weszły w życie od 4 września 2000 r. należy zaliczyć:

- ▶ opodatkowanie stawką VAT w wysokości 3% sprzedaży w kraju oraz importu nieprzetworzonych i niskoprotworzonych produktów gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej oraz produktów rybołówstwa (Uwaga! Wyjątek stanowi drewno liściaste, iglaste i egzotyczne, dla którego w ustawie przewidziano stawkę VAT w wysokości 7%),
- ▶ wprowadzenie w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie ogólnych zasad rozliczania podatku VAT oraz tzw. systemu ryczałtowego.

Ponadto do czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług zaliczone zostało dostarczenie produktów rolnych na podstawie umowy kontraktacji.

Po wejściu w życie z dniem 4 września 2000 r. nowych zasad opodatkowania nie każdy rolnik będzie zobowiązany do płacenia VAT oraz rozliczania się z urzędem skarbowym.

Przepisy ustawy nakładają obowiązek stosowania ogólnych zasad rozliczania VAT w rolnictwie wyłącznie na podatników obowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Rolnicy nie zobowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych są od 4 września 2000 r. objęci systemem ryczałtowym (tzw. "rolnicy ryczałtowi").

ROLNICY RYCZAŁTOWI

System ryczałtowy został skonstruowany z myślą o maksymalnym odciążeniu rolników od obowiązków ewidencyjnych i rozliczeń w zakresie VAT z urzędem skarbowym. Niezbędnych

rozliczeń "za rolnika" będzie dokonywał nabywca produktów rolnych będących zarejestrowanym podatnikiem VAT, a rolnik - po spełnieniu pewnych formalnych wymogów - będzie realizował w cenie skupu zryczałtowany zwrot podatku, stanowiący rekompensatę za VAT naliczony w cenach niektórych z zakupionych środków do produkcji rolnej. W systemie ryczałtowym zwrot VAT nie będzie więc dokonywany na podstawie otrzymanych faktur za zakupione środki do produkcji rolnej. Wysokość tego zwrotu została natomiast określona bezpośrednio w ustawie i wynosi 3% ceny skupu netto.

Status rolnika ryczałtowego może posiadać rolnik dokonujący sprzedaży produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej, jeśli nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Nie są produktami rolnymi pochodzącymi z własnej działalności rolniczej produkty zaimportowane oraz nabyte i następnie odsprzedane w stanie nieprzetworzonym.

Uwaga!

Do działalności rolniczej w rozumieniu ustawy zalicza się: produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, gruntową, szklarniową i pod folią, produkcję roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadowniczą, hodowlę i produkcję materiału zarodkowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego lub fermowego oraz hodowlę ryb słodkowodnych i pozostałych zwierząt wodnych żywych, a także uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzywni, uprawy roślin "in vitro", fermową hodowlę i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowlę i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowlę dżdżownic, hodowlę entomofagów, hodowlę jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowlę i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym oraz sprzedaż produktów gospodarki leśnej i łowieckiej, z wyjątkiem drewna liściastego, iglastego i egzotycznego.

Sprzedaż produktów rolnych (z wyjątkiem importowanych) dokonywana przez rolnika ryczałtowego została zwolniona od podatku VAT.

Rolnik ryczałtowy będzie miał prawo zastosować zwolnienie od podatku VAT wyłącznie przy sprzedaży produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej. Towary inne niż produkty rolne, np. drewno, mięso surowe wieprzowe, wołowe lub cielęce, nie mają zwolnienia od podatku VAT przewidzianego w systemie ryczałtowym.

Rolnicy ryczałtowi, dokonujący sprzedaży produktów rolnych

pochodzących z własnej działalności rolniczej na rzecz podatników VAT, którzy rozliczają ten podatek, będą mieli prawo do otrzymania zryczałtowanego zwrotu podatku stanowiącego rekompensatę podatku zapłaconego przez nich w cenach towarów i usług nabywanych w celu prowadzenia działalności rolniczej.

Stawka zryczałtowanego zwrotu podatku wynosi 3% kwoty należnej z tytułu sprzedaży produktów rolnych, nie uwzględniającej kwoty tego zwrotu.

Zryczałtowany zwrot podatku będzie wypłacany rolnikowi ryczałtowemu przez jednostki nabywające produkty rolne, będące zarejestrowanymi podatnikami VAT, rozliczającymi ten podatek. Zryczałtowany zwrot podatku będzie zawarty w kwocie należnej rolnikowi (cenie skupu brutto) za sprzedawane przez niego produkty rolne.

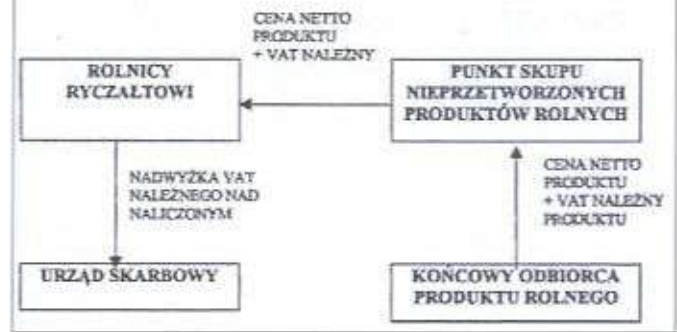
Podatnik podatku VAT (np. jednostka skupująca), nabywający od rolnika ryczałtowego produkty rolne będzie zobowiązany do wystawienia faktury VAT ("Faktura VAT RR") dokumentującej zakup tych produktów. Podatnik wystawiający fakturę VAT RR przekazuje oryginał faktury rolnikowi ryczałtowemu. U wystawcy faktury pozostaje jej kopia.

Rolnicy ryczałtowi oraz podatnicy wystawiający faktury VAT RR są zobowiązani do przechowywania oryginałów (kopii) tych faktur przez okres 5 lat, licząc od końca roku, w którym je wystawiono.

Ustawa nie nakłada na rolników ryczałtowych obowiązku posiadania rachunków bankowych. Aby jednak w pełni skorzystać z systemu ryczałtowego, rolnicy powinni założyć rachunki bankowe. Zapłata na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego jest jednym z warunków umożliwiających podatnikom podatku VAT zwiększenie swojego podatku naliczonego o kwoty wypłaconego rolnikom zryczałtowanego zwrotu podatku.

Rolnik ryczałtowy może zrezygnować ze zwolnienia od VAT

Schemat funkcjonowania 3% podatku VAT w rolnictwie dla rolników rozliczających się na zasadach ogólnych

i rozliczać ten podatek na zasadach ogólnych, po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- ▶ dokonaniu w poprzednim roku podatkowym sprzedaży produktów rolnych (z wyłączeniem produktów importowanych oraz odsprzedaży nabytych wcześniej produktów rolnych) o wartości przekraczającej 20 tys. zł.
- ▶ dokonaniu zgłoszenia rejestracyjnego dla celów podatku VAT,
- ▶ spełnieniu wymogu w zakresie prowadzenia ewidencji sprzedaży i zakupów towarów i usług umożliwiającej sporządzenie deklaracji dla podatku od towarów i usług,
- ▶ spełnieniu wymogu w zakresie prowadzenia dziennej ewidencji sprzedaży przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy poprzedzających bezpośrednio miesiąc rezygnacji.

Rolnicy ryczałtowi, którzy zrezygnowali ze zwolnienia i wybrali rozliczenie podatku VAT według zasad ogólnych, będą mogli ponownie "wrócić" do systemu ryczałtowego po upływie 3 lat od daty rezygnacji.

Urząd Skarbowy w Kolbuszowej

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

WRZESIEŃ

Dni korzeniowe: 1.09., 2.09., 3.09. od 7⁰⁰ do 17⁰⁰, 10.09., 11.09. do 19⁰⁰, 18.09. od 13⁰⁰, 19.09., 20.09., 26.09. od 12⁰⁰, 27.09. do 12⁰⁰, 29.09., 30.09. do 8⁰⁰.

Dni owocowe: 7.09., 8.09. do 10⁰⁰, 9.09. od 4⁰⁰ do 11⁰⁰, 16.09. od 19⁰⁰, 17.09., 18.09. do 12⁰⁰, 24.09. od 20, 25.09., 26.09. do 11⁰⁰.

Dni liściowe: 4.09. od 10⁰⁰, 5.09., 6.09. do 22⁰⁰, 13.09. od 20⁰⁰, 15.09., 16.09. do 18⁰⁰.

Dni kwiatowe: 3.09. od 18⁰⁰, 4.09. do 9⁰⁰, 12.09. od 20⁰⁰, 13.09. do 19⁰⁰, 22.09. do 17⁰⁰ i od 21⁰⁰, 30.09. od 9⁰⁰.

Dni niekorzystne: 11.09. od 19⁰⁰, 12.09. do 20⁰⁰, 24.09. do 20⁰⁰, 27.09. od 12⁰⁰, 28.09.

Czas sadzenia: od 1.09. do 7.09. i od 24.09.

Skłonność do burz - 2.09., 9.09., 16.09., 25.09.

Skłonność do wicher - 2.09., 4.09., 8.09., 16.09., 20.09., 24.09., 28.09.

Skłonność do gradobicia - 23.09.

Czas krytyczny w komunikacji - 4.09., 6.09., 21.09.

Dni 3 i 4 września nadają się do wysiewu i sadzenia drzew: klon i kasztanowiec.

Kiszenie kapusty udaje się najlepiej, gdy zbieramy ją w dniach kwiatu lub owocu i szatkujemy w czasie tych samych impulsów.

Ziemniaki zbieramy w dniach korzenia, nawet po 11 miesiącach są jeszcze tak samo świeże i twarde, jak krótko po zbiorach.

PAŹDZIERNIK

Dni owocowe: 4.10. od 7⁰⁰, 5.10., 6.10. do 3⁰⁰ i od 7⁰⁰ do 19⁰⁰, 14.10., 15.10. do 19⁰⁰, 22.10., 32.10., 24.10. do 8⁰⁰.

Dni korzeniowe: 3.10. od 19⁰⁰, 4.10. do 6⁰⁰, 6.10. od 20⁰⁰, 7.10., 8.10., 9.10. od 13⁰⁰, 15.10. od 20⁰⁰, 16.10., 17.10., 18.10. do 8⁰⁰, 24.10. od 9⁰⁰, 25.10., 26.10., 27.10. do 17⁰⁰.

Dni liściowe: 1.10. od 19⁰⁰, 2.10., 3.10. do 18⁰⁰, 11.10., 12.10., 13.10., 20.10. od 9⁰⁰, 21.10. do 20⁰⁰, 29.10., 30.10., 31.10. do 14⁰⁰.

Dni kwiatowe: 1.10. do 18⁰⁰, 9.10. od 4⁰⁰ do 12⁰⁰, 10.10. od 4⁰⁰, 18.10. od 9⁰⁰, 19.10. do 6⁰⁰, 27.10. od 18⁰⁰, 28.10.

Dni niekorzystne: 19.10. od 6⁰⁰, 31.10.

Czas sadzenia: 1.10. do 4.10. i od 20.10. do 31.10.

Skłonność do wicher: 2.10., 16.10., 19.10., 23.10., 26.10., 28.10., 29.10., 31.10.

Skłonność do burz: 8.10.

Czas krytyczny w komunikacji: 12.10., 22.10., 23.10.

ROLNICZE PRZYPOMNIENIA

WRZESIEŃ w rolnictwie jest czasem wykopków, przygotowania roli, siewu zbóż ozimych i sporządzania kiszonek natomiast **PAŹDZIERNIK** to okres zbioru ostatnich ziemioplodów oraz wykonania prac połowych przed nadejściem zimy.

- ▷ przed pierwszymi przymrozkami należy zebrać warzywa ciepłolubne i pomidory, paprykę, cukinię, patisony, dynię;
- ▷ we wrześniu sadzimy truskawki, a także poziomki. Stanowiska pod nie należy odchwaścić, starannie uprawić i zasilić nawozami mineralnymi. Do nasadzeń brać tylko materiał z plantacji matecznych - zdrowy, dobrze wykształcony. Wsadzone do połowy września truskawki ukorzeniają się i rozkrzewiają jeszcze przed zimą i dają dobre plony już w następnym roku;
- ▷ do siewu zbóż ozimych najwłaściwiej jest stosować materiał siewny kwalifikowany. W przypadku korzystania z nasion z własnej plantacji należy je oczyścić z chwastów i ziarna pośledniego oraz sprawdzić siłę kiełkowania. Ilość wysiewu nasion poszczególnych gatunków zbóż na 1 ha zależy od odmiany, jakości materiału siewnego i stosowanej technologii uprawy.

Orientacyjna ilość wysiewu ziarna zbóż ozimych na 1 ha oraz optymalny termin siewu:

jęczmień	140 - 160 kg/ha	10 - 20 IX
pszenżyto	180 - 250 kg/ha	15 - 25 IX
żyto	120 - 150 kg/ha	15 - 25 IX
pszenica	230 - 250 kg/ha	20 - 30 IX

Nasiona przed siewem należy zaprawić. Na plantacjach zbóż ozimych zaleca się zwalczanie chwastów w okresie jesiennym.

- ▷ w warunkach dobrej wilgotności gleby można stosować herbicydy dogłębowe;
  - ▷ w warunkach suszy zaleca się stosowanie herbicydów nalistnych powschodowo.
- Przy wyborze herbicydu należy kierować się występującymi na polu chwastami oraz zaleceniami na opakowaniu preparatu.
- ▷ okres jesienny należy wykorzystać do wapnowania pól, wywizienia obornika pod zasiewy jare;
  - ▷ po zbiorze ziemniaków bulwy przesortować;
  - ▷ przy sporządzaniu kiszonek zwrócić uwagę na właściwe rozdrobnienie materiału kiszonkowego, dokładnego jego ubicia, szczelne okrycie silosu lub przyny oraz maksymalne skrócenie czasu sporządzania kiszonki. Kiszonka winna być zrobiona w ciągu jednego dnia. W gospodarstwach stosujących ziemniaki w żywieniu zwierząt celem maksymalnego ograniczenia strat zaleca się bulwy uparować lub sporządzić kiszonkę z surowych ziemniaków z dodatkiem preparatu bakteriynego LACTOMYL;
  - ▷ przeprowadzić mycie, czyszczenie i konserwację maszyn rolniczych, które będą wykorzystane w następnym sezonie wegetacyjnym;
  - ▷ w budynkach inwentarskich to już ostatni termin do przeprowadzenia prac remontowo-modernizacyjnych, wybielić i dezynfekować pomieszczenia inwentarskie;
  - ▷ w pierwszej połowie października należy zebrać warzywa korzeniowe rozpoczynając do buraków i marchwi, kończąc w drugiej połowie zbiorem selerów i pietruszki. Bezpośrednio po wykopaniu korzeni z ziemi, zaleca się całkowite usunięcie liści. Marchew i pietruszkę najlepiej gładko obciąć wraz z częścią głowy korzenia, zapobiega to wyrastaniu naci i korzeni bocznych w czasie przechowywania. Do długotrwałego przechowywania przeznacza się jedynie korzenie nie uszkodzone, średniej wielkości, jędrne i zdrowe.

- ▷ już jesienią należy wybrać odpowiednio stanowisko pod uprawę warzyw;
- ▷ wiele roślin można zasiał lub posadzić już jesienią co pozwoli na wcześniejsze wschody i zbiory. Pod te warzywa wybiera się stanowiska po roślinach, które były uprawiane po oborniku. Pod zasiew lub nasadzenia jesienią stosuje się nawożenie fosforowo-potasowe, zaś wiosną azotowe. Cebulę na zbiór pączkowy sadzi się w połowie października przeznaczając na ten cel dymkę większą. Czosnek wysadza się w połowie października na głębokość 5-8 cm;
- ▷ cały październik, aż do przymrozków to najlepsza pora sadzenia drzew i krzewów owocowych;
- ▷ w I dekadzie miesiąca można jeszcze sadzić truskawki pamiętając jednak, że wysadzone w tym czasie mogą w przyszłym roku słabo owocować i są bardziej narażone na przemarzanie w czasie bezśnieżnej zimy;
- ▷ należy jak najszybciej zakończyć siewy zbóż ozimych - dopuszczalny termin agrotechniczny do 5 października;
- ▷ termin jesienny jest najlepszym okresem zwalczania chwastów w zbiorach ozimych, gdyż wiosenne zabiegi często wykonywane są zbyt późno z uwagi na warunki pogodowe. Stosując herbicydy należy bardzo dokładnie zapoznać się z instrukcją stosowania, znajdującą się na opakowaniu zwracając szczególną uwagę na termin stosowania, fazę wzrostu rośliny uprawnej, działanie na chwasty i zalecane dawki preparatu;
- ▷ wywieźć obornik na pola pod rośliny jare wymagające nawożenia organicznego;
- ▷ po zakończonym wypasie użytki zielone można nawozić obornikiem. Stosowanie obornika na łąki i pastwiska zwiększa plon, a w nim udział roślin motylkowych, przyspiesza wiosenną wegetację, łagodzi skutki suszy. Użytki zielone o niskim pH (poniżej 5,5) zaleca się wapnować wapnem węglanowym lub węglanowo-magnezowym;
- ▷ październik to miesiąc stopniowego przechodzenia u przeżuwaczy z żywienia letniego opartego na zielonkach na żywienie zimowe wykorzystujące pasze objętościowe suche i soczyste;
- ▷ w okresie krótszych dni zapalać światło sztuczne w kurniku, aby utrzymać od 14-16 godz. światła na dobę. Zapewnić niskom uroznaiczone dobre żywienie. Pasze gospodarskie energetyczne (zboża, kukurydza, okopowe) uzupełniać paszami o większej zawartości białka np. śrutą z grochu, bobiku, łubinu słodkiego, młkiem kwaśnym, maślanką, serwatką, suszami z zielonek motylkowych, pokrzywy, młodych traw.

Opnac. Krystyna Kościółek

Sprzedam gospodarstwo rolne

o pow. 3 ha wraz z budynkami (dom murowany, stodoła) położone w Porębach Wolskich nr 518 (koło lasu). Możliwość rozbudowy letniskowej - szeroka działka.

Tel. grzecznościowy (017) 744 26 95.

Środki ochrony roślin, zaprawy do zbóż

Sklep Wola Raniżowska 30A

Tel. 22 85 376

Gminne zawody sportowo-pożarnicze

W dniu 20 sierpnia 2000 r., w niedzielę, przy bardzo upalnej, słonecznej pogodzie na stadionie w Raniżowie odbyły się doroczne Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze jednostek OSP z gminy Raniżów. Organizatorem był Zarząd Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Przeczypospolitej Polskiej. Imprezy takie mają na celu sprawdzenie sprawności sprzętu bojowego oraz podnoszenie sprawności fizycznej strażaków - ochotników.

Zawody rozpoczęto zbiórką kompani strażackiej złożonej z poszczególnych drużyn, którą prowadził komendant gminny OSP st. ogn. Ryszard Kawalec. Złożył meldunek o gotowości do zawodów przed wójtem Henrykiem Bajkiem, który z kolei dokonał oficjalnego otwarcia.

Następnie odbyło się losowanie kolejności startu. Jako pierwsza wystartowała drużyna z OSP Staniszewskie. Wszyscy z niecierpliwością czekali na czas uzyskany na sztafecie, bowiem należy w tym miejscu przypomnieć, że w roku ubiegłym ta drużyna zajęła II miejsce w gminie oraz potwierdziła ten wynik w zawodach powiatowych. Napięcie wśród kibiców raniżowskiej drużyny wzrosło, gdy spiker zawodów ogłosił nieoficjalny czas za sztafetę - 64,8 sekundy. Następną bowiem w sztafecie była

Dowódca drużyny Raniżów I - Maciej Partyka kończy sztafetę.

Tomasz Rumak z drużyny Raniżów II sprawnie przechodzi ścianę.

drużyna Raniżowa I, ubiegłorocznego mistrza gminy i powiatu. Po chwili prezes OSP Raniżów otechnął z ulgą, gdy dowódca drużyny Maciej Partyka zakończył sztafetę z czasem 61,0 s. Pozostałe drużyny (z wyjątkiem OSP Raniżów II) już znacznie odbiegały od czołówki. Drugą konkurencją były ćwiczenia bojowe. Te już bardziej widowiskowe sprawiały niemałą frajdę dzieciakom, które ustawiały się licznie za boiskiem, aby strumienie wody schłodziły im rozgrzane na słońcu głowy. W tej konkurencji swą sprawność już niezawodnie potwierdziły drużyny z Raniżowa, pozostawiając rywali da-

Miejsce	Nazwa jednostki	Punkty za sztafetę	Punkty za ćw. boj.	Razem
I.	Raniżów I	61,0	48,8	109,8
II.	Raniżów II	62,4	48,0	110,4
III.	Staniszewskie	64,8	66,0	130,8
IV.	Posuchy	72,6	82,0	154,6
V.	Wola Raniżowska	73,8	84,0	157,8
VI.	Mazury	70,4	97,5	167,9
VII.	Poręby Wolskie	87,8	93,8	181,6
VIII.	Korczowiska	86,6	127,5	214,1
IX.	Zielonka	71,2	162,0	233,2

cd. ze str. 13

leko z tyłu. Nie obyło się bez śmiesznych zdarzeń, gdy jednej z drużyn odpadł wąż z rozdzielacza, oblewając przy tym obficie sędziego, bądź też u innej nie mogąca zassać wody motopompa i tryskający wąż. Rozgrzaną atmosferę zakończył pojedynek na stumienie wody w wykonaniu strażaków z OSP Posuchy, gdy już jako ostatni kończyli konkurencję bojową.

Impreza tradycyjnie zakończyła się rozdaniem pucharów i dyplomów oraz nagród finansowych dla wszystkich startujących drużyn.

Stanisław Samojedny

St. kpt. Józef Halat, wójt Henryk Bajek i kom. st. ogn. Ryszard Kawalec wręczają dowódcom drużyn puchary, dyplomy i nagrody pieniężne.

Członkowie drużyn z OSP Raniszów w pamiątkowym zdjęciu z wójtem Henrykiem Bajkiem i st. kpt. Józefem Halatem.

OGŁOSZENIE

Zakład Gospodarki Komunalnej w Raniszowie ogłasza przetarg na
**palenie w piecu centralnego ogrzewania w budynku Lecznicy Samorządowej w Raniszowie
 w sezonie grzewczym 2000/2001 rok.**

- I. Zakres rzeczowy obejmuje:**
- I. całodobowe palenie w piecu centralnego ogrzewania oraz utrzymywanie odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach mieszkalnych i usługowych zgodnie z obowiązującymi normami,
  - II. obieg wody w instalacji c.o jest wymuszony
  - III. typ pieca-KZ-5 żeliwny opalany koksem
  - IV. koszty opału i remonty bieżące pokrywane będą przez zawierającego umowę.
- II. Termin realizacji:**
- I. rozpoczęcie palenia w piecu c.o. - z dniem podpisania umowy,
  - II. zakończenie palenia w piecu c.o. - w zależności od temperatury zewnętrznej.
- III. Termin składania ofert -25.09.2000r do godz. 9.00, pokój nr 8 w budynku Urzędu Gminy w Raniszowie.
  - IV. Oferta winna zawierać koszty obsługi kotłowni w ciągu 1-go miesiąca z podatkiem vat, składka ZUS i inne pochodne składniki.
  - V. W przetargu mogą uczestniczyć oferenci prowadzący działalność gospodarczą lub dokonają rejestracji prowadzenia działalności gospodarczej.
  - VI. Uprawnionymi osobami do kontaktów z oferentami są: Kierownik Zakładu Jan Woś lub główny księgowy Jadwiga Więcek w pokoju nr 8 budynku Urzędu Gminy w Raniszowie.
  - VII. Zastrzega się możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

• SPORT • SPORT • SPORT •

Rozgrywki seniorów

13 sierpnia drużyna seniorów Klubu Sportowego "Raniżovia" rozegrała wyjazdowy mecz w ramach drugiej kolejki klasy A ulegając "Kolbuszowiance II" Kolbuszowa 3:2. Nasza drużyna na to spotkanie wyjechała w bardzo osłabionym składzie. Od początku spotkania postawiła na atak, jednak napastnicy nie potrafili wykorzystać stwarzanych sytuacji. W 30. minucie po błędzie raniżowskiej obrony gospodarze zdobyli prowadzenie, które utrzymali do przerwy. W drugiej połowie gra nie zmieniła się - przewaga w polu "Raniżovii", a bramki z kontry zdobywali zawodnicy "Kolbuszowianki". Dopiero przy stanie 3:0 dla gospodarzy, raniżowscy piłkarze zaczęli celnie strzelać. W 71. minucie kontrową bramkę dla "Raniżovii" zdobył Jan Piekarczyk, a w 85. minucie Grzegorz Kozak. Na wyrównanie zabrakło już czasu.

Tydzień później tj. 20 czerwca KS "Raniżovia" zdobyła pierwsze punkty w klasie A pokonując na swoim boisku "Błękitnych" Siedlanka 3:1. Bramki dla "Raniżovii" zdobyli: Jan Sykała, Grzegorz Kozak i Łukasz Wiącek. Bardzo dobra postawa bramkarza gości uchroniła przyjezdnych od stracenia kolejnych bramek.

27 sierpnia "Raniżovia" wyjechała na mecz do Trześni. Nasi piłkarze na trudnym mieleckim terenie wywalczyli jeden punkt remisując 1:1. Pierwsza połowa spotkania przebiegała bardzo asekuracyjnie w obydwu zespołach z lekką przewagą "Raniżovii". Pod koniec pierwszej połowy nasza drużyna została osłabiona. Boisko zmuszeni zostali opuścić przez kontuzje: bramkarz Rafał Warzocha oraz grający trener Artur Marciniak. Druga połowa to niewykorzystane sytuacje w obu drużynach. Kiedy już wszyscy kibice byli przekonani o podziale punktów w 85. minucie gospodarze strzelili bramkę. "Raniżovia" nie załamała się i jeszcze przed ostatnim gwizdkiem tj. w 90. minucie wyrównującą bramkę strzelił Krzysztof Tęcza. Ładnym strzałem z wolnego w samo okienko bramki uratował cenny punkt.

3 września KS "Raniżovia" na swoim boisku sprawiła przykrą niespodziankę dla swoich kibiców ulegając "Wisłocem" Borowa 1:2. Szybko zdobyte 2 bramki przez gości były efektem "ospałej" obrony raniżowskiej, która nie potrafiła po odbitych strzałach upilnować szybkich napastników z Borowej. To, że "Raniżovia" nie straciła dalszych bramek zawdzięcza tylko i wyłącznie dobrej postawie bramkarza. Choć "Raniżovia" tuż po przerwie strzeliła kontaktową bramkę (bramka w 52. minucie Grzegorza Soji), to w dalszej części spotkania goście konsekwentnie bronili wyniku, który potrafili dotrzymać do końca i wywieźli z Raniżowa komplet punktów.

10 września "Raniżovia" rozegrała wyjazdowy mecz z SOKiS Chorzeliów ulegając 2:1. Pierwsze minuty spotkania należały do miejscowych jednak w miarę upływu czasu gra się wyrównała. "Raniżovia" zaczęła dochodzić do sytuacji strzeleckich. W 28 minucie spotkania po strzale Grzegorza Soji piłka odbiła się od poprzeczki i tylko sam bramkarz gospodarzy wie, jak piłka nie wpadła do bramki. Ale w myśl przysłowia "co się odwlecze, to nie uciecze" w 40 minucie po jednej z kontr Andrzej Żyła zdobywa prowadzenie dla naszej drużyny. Początek drugiej połowy to ataki "Raniżovii", ale nieoczekiwanie przypadkową bramkę zdobywają piłkarze z Chorzeliowa, a na kwadrans przed zakończeniem drugą. Ostatnie 15 minut przypominało "obronę Częstochowy" przez zawodników z Chorzeliowa. Stuprocentowych sytuacji nie potrafili wykorzystać Wiącek i Sykała. Gospodarze nie przebiegali w środkach, każde podejście w pobliże pola karnego było szybko przerywane brutalnymi faulami. Sędzia był tak pobłażliwy dla mieleckich piłkarzy, że nawet nie potrafił ukarać gospodarzy żółtymi kartkami.

Oceniając pierwsze mecze w nowej wyższej klasie można powiedzieć, że "Raniżovia" jako beniaminek rozgrywa dobre spotkania. Nikłe jednobramkowe porażki to chyba płacenie tzw. "frycowego" w klasie A. Podobnie wiecie się drugiemu beniaminkowi "Ostrovii" Ostrowy Baranowskie, który do tej pory zdobył tyle samo punktów co nasza drużyna.

Tabela seniorów:

1.	Victoria	5	15	16-6
2.	Strzałak	6	13	12-4
3.	Madras	5	12	13-3
4.	SOKiS	5	12	14-9
5.	Wisłoka	5	12	10-7
6.	Kolbusz.II	6	10	15-9
7.	Błysk	6	6	5-16
8.	Tuszymka	5	6	5-16
9.	Raniżovia	6	4	9-11
10.	Dębiaki	5	4	7-11
11.	Czarni	6	4	9-14
12.	Ostrovia	6	4	5-11
13.	Błękit	6	3	8-19

KS "Raniżovia" w II Rundzie "Pucharu Polski"

6 września tj. środa na stadionie w Raniżowie KS "Raniżovia" rozegrała mecz z "Leśną" Wólka Podleśna w ramach I rundy "Pucharu Polski". Raniżowscy piłkarze pokonali drużynę przyjezdną 1:0. Bramkę w 68. minucie strzelił Jan Sykała. Pierwsza połowa to asekuracyjna gra w obydwu zespołach w środku boiska. Dopiero w II połowie kibice doczekali się emocji. Nasi piłkarze zdecydowanie zaatakowali, a goście przeprowadzali bardzo groźne kontry. W 68 minucie na strzał z około 20 metrów zdecydował się Tomasz Hajnowski, a jeszcze lot piłki zmie-

nił Sykała, który nie dał szans bramkarzowi gości. Jak się później okazało, była to jedyna bramka, ale na wagę awansu do II rundy Pucharu Polski. Na duże brawa w tym spotkaniu zasługuje bramkarz "Raniżovii" Rafał Warzocha, który w końcówce meczu uratował zwycięstwo broniąc dwa razy "sam na sam" z napastnikami gości.

Przeciwnikiem w II rundzie Pucharu Polski będzie "Unia" Nowa Sarzyna. Mecz odbędzie na boisku w Raniżowie w dniu 4 października tj. środa, o godz. 15³⁰.

Doświadczeni juniorzy

19 sierpnia rozpoczęli swoje rozgrywki juniorzy młodsi w klasie okręgowej. Młodzi raniżowscy piłkarze swoje pierwsze spotkanie rozegrali na wyjeździe ze "Stalą" Łańcut ulegając wysoko 5:0.

Trzy dni później, tj. 22 sierpnia juniorzy zrehabilitowali się za wysoką sobotnią porażką. Nieoczekiwanie pokonali na swoim boisku "Grodziszczankę" Grodzisko 8:0. Sam wynik świadczy o dużej przewadze "Raniżovii". Bramki dla naszej drużyny zdobywali: Marcin Krudysz, Piotr Raczek, Grzegorz Wyka - 2 bramki, Łukasz Żyła - 2 bramki, Marcin Miazga i Marcin Kwaśnik.

26 sierpnia, mecz "Raniżovia" Raniżów - "Start" Brzoza Stadnicka - wynik 3:0. Bramki strzelili: Łukasz Żyła, Marcin Krudysz i Piotr Raczek.

29 sierpnia, mecz "Błękit" Żołynia - "Raniżovia" Raniżów. Wynik 0:1, bramkę strzelił Łukasz Żyła.

2 września, mecz "Raniżovia" Raniżów - "Zryw" Dzikowice. Wynik 3:4, bramki strzelili: Piotr Raczek, Rafał Ryczek i Łukasz Żyła. Mecz o dwóch odmiennych połowach. W pierwszej odsłonie na boisku nie istniała drużyna z Dzikowca, a w drugiej drużyna "Raniżovii". Trzybramkowa przewaga "Raniżovii" po pierwszej połowie, została stracona w drugiej.

9 września, mecz "Sawa" Sonina - "Raniżovia" Raniżów. Wynik 0:3, bramki zdobyli: Marcin Krudysz - 2, Grzegorz Sondej.

Bardzo dobra postawa naszych juniorów młodszych jest efek-

tem ogrania się młodych chłopców w meczach ligowych, a także wiek i siła fizyczna nie przeszkadza im w walce na boisku (co było widoczne w ostatnim sezonie). Swoimi wynikami juniorzy udowodnili niektórym osobom, że potrafią grać w piłkę nożną, które po sezonie 1999/2000 twierdziły, że pieniądze na wyszkolenie sportowe młodzieży w Raniżowie są "wyrzucane w błoto". Należy dodać, że w juniorach wynik na boisku nie jest najważniejszy, tylko chęć poznania rzemiosła piłkarskiego, które procentuje w latach późniejszych.

Tabela juniorów:

1.	Wisłok S.	6	16	33-7
2.	Zryw	6	15	17-12
3.	Chemik	6	13	23-7
4.	Raniżovia	6	12	18-9
5.	Stal Ł.	5	9	20-6
6.	Start BS	5	7	7-9
7.	Błękit	6	6	11-8
8.	Grodzisz.	6	3	4-23
9.	Wólka H.	6	2	7-19
10.	Sawa	6	1	5-31

Grzegorz Woś

Przysłowia i prognozy

*Gdy nadejdzie wrzesień,
rolnik ma zawsze pełną kieszeń.*

*Gdy wrzesień bez deszczów będzie,
w ziemie wiatrów pełno wszędzie.*

*Jak we wrześniu krety kopią po nizinach,
będzie wietrzno, ale lekka zima.*

Jaki pierwszy wrzesień, taka będzie jesień.

*Jeśli wrzesień będzie ciepły i suchy,
pewno październik nie oszczędzi pluchy.*

*Jeśli wrzesień z pogodą zaczyna,
zwykle przez miesiąc pogoda trzyma.*

*We wrześniu, gdy tłuste ptaki,
mrdz w ziemie nie lada jaki.*

*Im głębiej we wrześniu grzebią się robaki,
tym srożej się zima da ludziom we znaki.*

*Gdy październik ciepło chadza,
w lutym mrozy naprowadza.*

*Gdy październik ciepło trzyma,
zwykle mroźna bywa zima.*

*Gdy październik mokro trzyma,
zwykle potem ostra zima.*

*Ciepły początek września spowodował,
że zakwitły powtórnie jabłonie. (Na zdjęciu:
p. Genowefa Bajek w swoim ogródku)*

*Gdy październik ze śniegiem przybieży,
na wiosnę długo śnieg po polach leży.*

Grzmot październikowy - niedostatek zimowy.

*Jeśli październik wietrzny i mroźny,
to nie będzie za to styczeń, luty groźny.*

*Kiedy październik śnieżny i chłodny,
to styczeń bywa zwykle łagodny.*

Miesiąc październikowy - Genowefy obraz wiemy.

Miesiąc październikowy - marca obraz wiemy.

*Październik, gdy grzmot na wschodzie naprawi,
burzy nas wielkich i wiatrów nabawi.*

*Pewno październik nie oszczędzi pluchy,
jeśli wrzesień był ciepły i suchy.*

*W krótkie dzionki października,
wszystko z pola, z sadu znika.*

*Jesień, gdy długo zachowuje liście,
srożej zimy znakiem oczywiste.*

*Najlepsza jesień tego nie zrodzi,
czego wiosna nie zasiała.*

"Więści Raniżowskie" - pismo społeczno-kulturalne. Miesięcznik. Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniżowie, tel. (017) 744 25 55. Redaguje Zespół. Teksty podpisane odzwierciedlają poglądy autorów. Przedruk dozwolony z podaniem źródła. Adres internetowy: <http://www.kolbuszowa.biz.pl/abakus/html/prasa.html>, e-mail: goksir@poczta.onet.pl Nakład 350 szt.